

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-49

24.1.2022

Storebrand Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Reservasjon for migrene/hodepine – kronisk generell smerte – overvekt - ufør – fal. § 13-5.

Forsikrede tegnet en uføreforsikring i oktober 2014, og det ble tatt reservasjon mot migrene og hodepine. Forsikrede ble vedvarende sykmeldt fra desember 2018. Av legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav 3.11.19 fremgikk at hoveddiagnose var kronisk generell smerte, mens migrene og overvekt var bidiagnoser. Det fremgikk også at forsikrede fortsatt hadde hyppig hodepine som var så invalidiserende at han ikke klarte å fungere. Forsikrede fremmet krav om utbetaling av uførepensjon under forsikringen. Selskapet utbetalte erstatning basert på 50 % ervervsuførhet under henvisning til reservasjonen og rådgivende leges vurdering. Forsikrede klaget og anførte at han ikke hadde vært plaget med migrene på flere år, og viste blant annet til at han ikke brukte medisiner for migrene. Etter ny vurdering utbetalte selskapet erstatning basert på 70 % ervervsuførhet. Saken reiste spørsmål om minst 30 % av forsikredes uførhet skyldtes migrene eller hodepine. Etter en konkret vurdering bemerket nemnda at de legedokumenter selskapet hadde framlagt, sannsynliggjorde at 30 % av forsikredes arbeidsuførhet kunne tilskrives forhold som det var tatt reservasjon for. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede tegnet 4.10.14 en uføreforsikring med en sålydende reservasjon i forsikringsbeviset:

Migrene eller hodepine gir ikke rett til denne dekningen.

Forsikrede ble 100 % sykmeldt fra 18.12.18. Det foreligger en legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav av 3.11.19 utfylt av forsikredes fastlege. Der er Hoveddiagnosen er kronisk generell smerte og bidiagnoser migrene og overvekt. Under pkt. 12 Status presens heter det:

Pasienten oppgir ved de siste konsultasjonene stadig store plager med smerter fra musklatur og ledd. Han har fortsatt hyppig hodepine som er så invalidiserende at han ikke klarer å fungere. Han klarer ikke se hvordan han skal kunne komme seg i arbeid.

I arbeidsevnevurdering gjort av Nav av 7.11.19, heter det under "Forhold som påvirker muligheter":

Du har vært sykmeldt i snart et år på grunn av påvist og kjent sykdom fra flere år tilbake. Dine diagnoser er kronisk generell smerte, migrene og overvekt. Sykdommen har gitt deg store utfordringer over de siste årene med smerter i ledd og kropp, og du har vært nedstemt på grunn av din situasjon og du har oppfylt periodevis depresjonskriteriene, dårlig søvn, hyppig hodepine med invalidiserende art og overvekt. Din lege har vurdert at du kan komme tilbake i samme arbeid ved henvisning til utredning og økt aktivitetsnivå. Det er et usikkert tidsaspekt på din nedsatte funksjons- og arbeidsevne.

Nav innvilget 28.11.19 arbeidsavklaringspenger fra 7.1.20 til 6.1.21.

Forsikrede søkte selskapet om uførerstatning 27.12.19.

Selskapets rådgivende lege uttalte 25.2.20:

I følge legeerklæring til NAV skyldes uførheten smerter i muskler og ledd samt hodepine.

Tilleggs momenter er overvekt og inaktivitet. Han er utredet av revmatolog som ikke finner tegn til leddgikt eller annen revmatisk sykdom. Han er også utredet av indremedisiner og nevrolog som ikke finner noen sykdommer innen sitt fagområde. Omkring 2016 var han til rehabilitering ved V. der utbyttet ble begrenset siden han ikke klarte å delta på noen aktiviteter grunnet migrene. Hodepine og migrene har vært en viktig årsak til sykefravær og attføring siden 2000-tallet. De kroniske plagene gjør han nedstemt.

Hodepine / migrene er den mest "håndfaste" sykdommen og utgjør minst 50 % av uførheten. Min vurdering er dermed at minst 50 % av uførheten er dekket av reservasjonen mot hodesmerter inkludert migrene. Dette betyr at vi avkorter med 50 % ved 100 % uførhet. Ved lavere uføregrader blir det ingen erstatning siden han da ikke er minst 50 % ufør etter at det som er dekket av reservasjonen er trukket fra.

Selskapet utbetalte 28.2.20 erstatning basert på 50 % ervervsuførhet. Forsikrede klaget og viste at fastlegen i erklæring av 15.6.20 angir som hovedårsaken til uførheten:

Pas har plager med generell smerte i muskulatur og ledd. Han har kroniske hodepineplager.

Rådgivende lege uttalte 30.6.20:

Jeg mener at den siste legeerklæringen bare bekrefter at forsikrede er svært plaget av sin migrene/kroniske hodepine. Plagene er så uttalte at han ikke klarte å nyttiggjøre seg rehabilitering på V. Mulig migrenen til og med utgjør mer enn 50 % av hans arbeidsuførhet. Det er helt riktig å avkorte utbetalingen.

Selskapet opprettholdt sitt standpunkt 1.7.20. Forsikrede klaget på nytt og viste blant annet til at han ikke brukte medisiner for migrene. Det ble fremlagt en ny erklæring av 30.7.20 fra fastlegen:

Pasienten ber om uttalelse til forsikringselskap vedrørende sin helsesituasjon.

Han har det går dårlig med mye smerter - sover dårlig. Ortostatiske symptomer.

Han har store plager fra sine sammensatte helseutfordringer. Han er i "en vond sirkel" der smerter i kroppen forverres av at han ikke klarer være fysisk aktiv og dette bidrar til at han ikke klarer gjøre noe med sin overvekt. Han står på venteliste i forhold til slankeoperasjon.

Han har mye smerter, verk i beina og armene, smerter i kroppen. Endel migrene men dette er i mindre grad uttalt nå når han ikke jobber og kan styre dagen selv, dette har ikke vært årsaken til sykmeldingene. Som tilleggsfaktor kommer at han blir nedfor og kjenner seg deprimert som følge av at han ikke får utført det han ønsker og ikke klarer være på jobb.

Rådgivende lege uttalte 31.8.20:

Det var svært sterke anklager fra forsikrede om våre vurderinger. Vi vurderer jo saken på bakgrunn av dokumentasjonen som foreligger. Frem til nå har vi mottatt omfattende dokumentasjon på at han har hatt invalidiserende migrene. Fra sykmeldingsoversikten ser jeg at forsikrede ble sykmeldt pga. migrene 25.08.18 og igjen sykmeldt for migrene 04.10.18. Fra 18.12.18 blir hoveddiagnosen smerter generell/flere steder, men fortsatt er migrene biddiagnose. Vi har legeerklæring både fra november 2019 og juni 2020, hvor det fremkommer at forsikrede har konstant hodepine. I rapport fra NAV fra november 2019, som bla. bygger på både legeerklæring og fra dialog med forsikrede står det: "Dine diagnoser er kronisk generell smerte, migrene og overvekt" videre står det i NAV-rapporten: "hyppig hodepine med invalidiserende art". Selv skriver forsikrede i siste e-post: "Jeg var på V. for å få hjelp til å trene bedre, samt forsøke å kutte ned på smertestillende for migrene." Hvorfor skriver han dette, hvis migrene ikke har vært et problem på flere år? Så - i forbindelse med klagen til oss, får han samme lege til å skrive en ny legeerklæring. Denne gangen omformulerer fastlegen seg, men skriver likevel: "En del migrene, men dette er i mindre grad uttalt nå når han ikke jobber og kan styre dagen selv." Altså, hvis han jobber, vil han få mer migrene, for da kan han ikke styre dagen selv? Konklusjon: Vi har mottatt mye dokumentasjon på at migrene har vært en del av arbeidsuførheten, men det kan nok stemme at de andre plagene utgjør en større del av arbeidsuførheten. Avkortning på 50 % er nok for mye. Jeg vet ikke hvordan vilkårene er, om selskapet kan avkorte mindre enn 50 %, men slik jeg vurderer det, dekker reservasjonen fortsatt noe av arbeidsuførheten, skjønnsmessig vurdering 30 %.

Den 9.9.20 aksepterte selskapet å utbetale erstatning basert på 70 % ervervsuførhet.

Fastlegen skriver 7.1.21:

Ved journalgjennomgang og etter samtale/undersøkelse av pasienten, kan jeg bekrefte at han har vært plaget med migrenehodepine i mindre grad seinere tid.

Han har hatt lite behov for spesifikk medisin mot migrene og ikke utskrevet dette siden i april 2019.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han ikke har vært plaget med migrene på flere år, og heller ikke vært sykmeldt for det. Han har ikke fått utskrevet medisin etter vinter/vår 2019, og den resepten ble ikke benyttet. Migrene er heller ikke en bidiagnose, jf. uttalelsene fra fastlegen. Forsikrede er sykmeldt for smerter i armer og ben, og er under utredning for dette. Det er ikke årsakssammenheng mellom hans nåværende plager og migrene. Det er urimelig at tidligere plager skal vektlegges, når de ikke er relevante for dagens helsesituasjon. Det finnes således ingen saklig grunn for selskapet til å avkorte forsikringen.

Selskapet har i det vesentlige anført at minst 30 % av uførheten skyldes migrene som det er tatt reservasjon for. I legeerklæring til Nav av 3.11.19 er migrene angitt som bidiagnose. Dokumentene viser at et opptreningsprogram ble begrenset på grunn av migrene. Hodepine oppgis også som en begrensning i samme legeerklæring. I legeerklæring til selskapet oppgir fastlegen at pasienten har kroniske hodepineplager.

Det er vist til avgjørelser 2017-318, 2019-604, 2016-053 og 2018-423.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Selskapet utbetaler uførepensjon til forsikrede med 70 %. Saken gjelder forsikredes krav på høyere uførepensjon. Den reiser spørsmål om selskapet har sannsynliggjort at 30 % av forsikredes arbeidsuførhet skyldes migrene eller hodepine og av den grunn er omfattet av reservasjonen som selskapet tok da søknaden ble akseptert.

En reservasjon må tolkes etter sin ordlyd, jf. FinKN 2017-336. Det er selskapet som må sannsynliggjøre at reservasjonen kommer til anvendelse.

Da forsikrede krevde utbetaling under forsikringen 28.12.19, var han innvilget arbeidsavklaringspenger fra Nav på grunnlag av fastlegens legeerklæring av 3.11.19. I erklæringen er migrene ført opp som bidiagnose. Dessuten omtales fortsatt hyppig hodepine under status presens. Forsikrede var dessuten sykemeldt for migrene i august og oktober 2018.

Slik nemnda ser det, inntraff forsikringstilfellet i saken i løpet av 2018, og med støtte i de legedokumentene selskapet har lagt frem, finner nemnda at selskapet har sannsynliggjort at 30 % av forsikredes arbeidsuførhet da forsikringstilfellet inntraff, kan tilskrives forhold som det ble tatt reservasjon for ved avtalens inngåelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).